

Svar på skriftligt spörsmål om konsekvenserna av reserestriktioner och reserekommendationer för företagens verksamhet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 640/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Jussi Wihonen /saf:

Har man under sommaren fört en dialog med turistföretagen i Lappland om reserestriktionernas konsekvenser för turismen under vintersäsongen,

har man med företagen separat förhandlat om underlättande av arbetstagarnas rörlighet och säkerhetsrutiner och

har man i det tjänstemannaledda beslutsfattandet beaktat att företagen inte kan vänta i veckor eller månader på riktlinjer från regeringen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

De begränsningar av gränstrafiken som införts på grund av coronavirusläget har varit nödvändiga för att skydda folkhälsan. Inresebegränsningarna har bidragit till att förekomsten av nya smittfall har förblivit låg. Begränsningarna av gränstrafiken har dock även haft andra konsekvenser för samhället. Det har exempelvis blivit betydligt svårare för utländsk arbetskraft att komma till Finland, vilket i synnerhet avspeglas på de sektorer där den utländska arbetsinsatsens betydelse är störst.

Regeringen har noggrant följt coronapandemins utveckling och aktivt fått aktuell information om pandemins konsekvenser för näringslivet från såväl tjänstemannakåren som representanter för näringslivet. Beredningen av frågor som rör hälsosäkerheten har hört till social- och hälsovårdsministeriets ansvar och gjorts under minister Kiurus ledning. Beredningen av frågor som rör trafik och resande över gränserna har hört till inrikesministeriets ansvar och gjorts under minister Ohi-salos ledning. Arbets- och näringsministeriet har tillsammans med övriga ministerier aktivt deltagit i beredningen och utvecklingen av beredningen.

Inom regeringens beslutsfattande och det tjänstemannaledda beslutsfattandet har man strävat efter ett komplett och långsiktigt ramverk för resebegränsningarna, genom vilket man strävar efter en samhälleligt hållbar bekämpning av coronapandemin vid gränserna. Beaktandet av näringslivets behov i en diskussion som tidigare endast fokuserat på hälsoansvaret har tagit tid, eftersom diskussionen förs över förvaltningsgränserna och effekterna bedöms ur många olika perspektiv. I

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 640/2020 rd

diskussionen har man också beaktat diskussionen på EU-nivå om utvecklingen av riktlinjer för bevakning av de inre och yttre gränserna.

Även under undantagsförhållandena har man dock strävat efter att säkerställa att utländsk arbetskraft som är kritisk för försörjningsberedskapen och verksamheten inom vissa sektorer kan komma till Finland. Då coronavirusläget har tillåtit det har man gradvis öppnat upp för trafik som anknyter till arbete och uppdrag. Det förfarande för specialgrupper som togs i bruk i augusti har möjliggjort inresa och undantag från karantänanvisningarna för specialgrupper för arbetsuppgifter eller uppdrag som är nödvändiga för trygghet av återhämtning, ny tillväxt eller verksamhetsmöjligheter på lång sikt.

Rekommendationerna gällande frivillig karantän på 14 dagar i samband med arbete eller uppdrag ändrades i augusti. Den tidigare rekommendationen tillät utförande av arbetsuppgifter efter ankomsten eller återkomsten till landet. En förutsättning för detta var dock att det var möjligt att utföra arbetsuppgifterna utan att äventyra hälsosäkerheten och i övrigt i enlighet med rekommendationerna för frivilliga karantän. Den nuvarande rekommendationen har betydande negativa konsekvenser för företagen och sysselsättningen.

Näringslivet har framfört en välmotiverad oro för konsekvenserna av begränsningen av gränstrafiken och karantänrekommendationerna för företagsverksamheten. Bekämpningen av epidemins andra våg förutsätter dock fortsatta åtgärder inom gränstrafiken för förhindrande av spridning av sjukdomen. Ersättande av bevakningen av de inre gränserna skulle också kräva förändringar i åtgärderna för trygghet av hälsosäkerheten i gränstrafiken. Samtidigt måste man försöka stödja den ekonomiska återhämtningen och ny tillväxt genom att minimera de negativa konsekvenserna av begränsningarna av gränstrafiken för företagen, sysselsättningen och ekonomin.

Finland är ett starkt exportdrivet land. Eftersom begränsningar av gränstrafiken och karantän i samband med gränstrafik leder till att även nödvändiga kortare arbetsresor ställs in och i betydande grad försvårar genomförandet av längre stationeringar, skulle ett mer systematiskt, mer heltäckande och snabbare system för coronatestning i betydande grad stödja näringslivet och främja den ekonomiska återhämtningen. Regeringens nya principbeslut (SRK/2020/114) om genomförande av hybridstrategin vid gränsöverskridande trafik och resor ger tydlighet och gör verksamheten smidigare för exportföretag och företag som är beroende av utländsk arbetskraft. Med åtgärder enligt hybridstrategin strävar man efter att förhindra spridning av viruset i samhället, trygga hälso- och sjukvårdens bärkraft och skydda i synnerhet personer som tillhör riskgrupper. Med hjälp av hybridstrategin bromsas epidemin effektivt på ett sätt som medför så lite olägenheter som möjligt för människor, företag, samhället och förverkligandet av grundläggande rättigheter.

Då pandemin drar ut på tiden har betydelsen av förutsägbarhet i gränsbesluten framhävts. Budskapet från näringslivet har varit tydligt i fråga om detta behov. Under hela pandemin har man fört en dialog med turistföretagen såväl i Lappland som i andra områden samt med intressebevakarorganisationer inom området. Regeringen är medveten om turismbranschens utmanande ekonomiska situation och förstår att en återställd utländsk efterfrågan på turism vid sidan av den inhemska efterfrågan är det enda sättet att upprätthålla turistföretagens affärsverksamhet och

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 640/2020 rd

sysselsättande effekter. I många områden, exempelvis Lappland, har turismen också stor betydelse för områdets ekonomi. Regeringen har inga lagstiftningsmässiga grunder för att införa specialarrangemang för trafiken och resandet över gränsen i specifika områden, utan gränsöverskridande turism till olika områden måste behandlas enligt samma rättsliga principer. Detta är också utgångspunkten för regeringens principbeslut av den 11 september 2020 (SRK/2020/114).

Helsingfors 22.9.2020

Näringsminister Mika Lintilä